

Ledare

SAMUEL BYRSKOG

Årets andra nummer av *Svensk Teologisk Kvartalskrift* innehåller artiklar med olika innehåll och tematisk bredd: en kyrkohistorikers docentföreläsning om trädens betydelse i tidig kristendom, en litteraturvetares analys av hur en svensk författare och en italiensk filosof behandlar paulinsk messianism, en masterstudents problematisering av metafysikens och ontoteologins plats hos Thomas av Aquino (ca 1225–1274) och i 1900-talets filosofi och teologi samt en systematisk teologs alternativa historia om det mycket aktuella ämnet kyrkan och kampen för ett bättre samhälle. Till detta kommer en rik flora av recensioner av böcker från teologins och religionsvetenskapens många fält.

Det är som det bör att vi i dessa turbulenta tider fortsätter vår undervisning och forskning, om än i andra former, för att signalera den livskraft som finns i våra ämnen och sträva mot framtiden. Det är en fascinerande och hoppningivande tanke att vi under denna tid troget arbetat vidare med de teman som bär våra discipliner och vår tidskrift.

Våren 2020 har varit som ingen annan vår och vägen framåt är utmanande. Lika mycket som vi vant oss vid att akademiskt studera olika teologiska dramorna om apokalyptiska och postapokalyptiska tillstånd i historia och nutid, lika lite var vi beredda på covid-19:s globala nedslag i vårt här och nu. Vi famlar och skönjer bara vagt konturerna av det som ibland redan betecknas som post-corona. Vad var det som hände med oss och vårt samhälle, och vart leder våra upplevelser oss framöver?

I det redan påbörjade samarbetet mellan flera europeiska lärosäten om global hälsa (European University Alliance for Global Health) mejslar Lunds universitet nu fram förslag på forskningsprojekt från alla dess nio fakulteter. Covid-19 står i fokus och vår fakultet och institution profilerar projekt om att utifrån det som hänt och händer studera lokala religiösa kommuniteter

i Sverige, religiöst ledarskap, religiösa (döds)riter och religiöst socialt arbete. Vid Centrum för teologi och religionsvetenskap anordnar vi under sommaren 2020 en kurs, "Pestens tid: Historiska och existentiella perspektiv på pandemier", där man utifrån digerdödens apokalyptiska dimensioner under 1300-talet anlägger ett kulturhistoriskt perspektiv på hur pandemier tolkats och diskuterar existentiella frågor om olika etiska dilemman.

Uppgiften att studera effekterna av covid-19 gäller inte bara medicin och samhällsvetenskap utan också våra egna ämnen. Vad händer med religionsvetenskap och teologi när det som uppfattas som ett virusburet hot mot mänsklig existens påverkar och obönhörligt ändrar traditionstyngda sätt att manifesteras de troendes gemenskap i predikan och sakrament? Kan man verkligen fira gudstjänst tillsammans digitalt? Hur skapar vi teologi när kyrka och samtid förändras så radikalt? Kommer vi att återgå till traditionens invanda och genomteologiserade mönster, eller blir det som hänt en katalysator för nya teologiska diskussioner och konstruktioner? Och vad händer med alla våra discipliner när strävan mot internationalisering och interreligiöst samförstånd möter en välmenad nationell slutenhet i såväl etablerade demokratier som andra länder och när röster i vår närhet segregerar invandrarstäta områden utifrån smittostatistik? Kan religioner, med dess olika sociala och kulturella uttryckssätt, åter mötas och hur formas då en teologisk vision där såväl distans som närhet, i alla dess former, kan få varaktiga teoretiska och praktiska uttryckssätt?

Vårt arbete som teologer och religionsvetare och som teologisk tidskrift handlar just nu om att precisera vad vi bör undersöka och skapa möjligheter till hållbara analyser. Låt oss tillsammans axla ansvaret, gärna med andra discipliner vid våra lärosäten och i våra närmiljöer, och genom noggranna undersökningar försöka förstå vad det var som hände, inte så mycket utifrån sjukdomens medicinska effekter utan utifrån vår kompetens och vårt studium av människors och samhällsmedborgares religiositet. Såväl mer historiskt inriktade som samtidsorienterade discipliner behövs. STK vill gärna vara en kanal för denna diskussion. Kanske kan vi nå till ett nytt slags gemensam meningsfullhet med vår verksamhet och på vårt eget sätt hålla fram den akademiska och djupt mänskliga visionen att förstå, förklara och förbättra vår värld och människors villkor. ▲